

ÜST SOLUNUM YOLLARI HASTALIKLARI VE HEMŞİRELİK BAKIMI

Leman BİROL, Hatice SÜTÇÜ

- İnfluenza (Grip)
- Nezle-Soğuk Algınlığı
- Tonsilit
- Farenjit
- Larenjit
- Sinüzit

Üst solunum yolları hastalıkları özellikle kış ve bahar aylarında sık görülen solunum ve damlacık enfeksiyonları ile bulaşan ve toplumda epidemiler meydana getiren ve çoğu kez viral nedenlerle oluşan enfeksiyon hastalıklarıdır. Bu enfeksiyonlara beş major grup altında toplanabilen 200'den fazla farklı virüs neden olmaktadır. Bunlardan rinovirüs, klasik grip enfeksiyonlarının %40'unu oluşturmaktadır. Ayrıca allerjik durumlar da burnu etkiler ve gribe benzer semptomlar görülür. Enfeksiyon lokalize olduğu yere göre isimlendirilir. Örneğin rinit, farenjit, larenjit gibi.

İNFLUENZA (GRİP)

İnfluenza; A, B ve C virüslerinin neden olduğu viral bir üst solunum yolu enfeksiyonudur. Yaygın olarak A virüsü hastalığa neden olmaktadır. Normal sağlıklı insanlarda bir hafta süren hastalık çocuk yaşlı ve diyabet, kardiyovasküler hastalık, böbrek yetmezliği, AIDS olan hastalarda uzun süreli tedavi gerektirmekte hatta ölüme bile neden olabilmektedir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), gripi ihbarı zorunlu hastalıklar listesine almıştır.

Etiyoloji

Pandemiye neden olan influenza A suşları, yüzeylerindeki hemaglutinin (H) ve nöraminidaz (N) glikoproteinlerinin antijenik yapılarına göre alt tiplere ayrılır ve 16 H(H1-H16) ve 9 N (N1-N9) tipindeki suşları tanımlanmıştır. İnsanlarda H1, H2, H3 (ender olarak H5 ve H9) ile N1 ve N2 tiplerinin kombinasyonları görülmektedir. H3N2 virüsü normalde domuzlarda görülen, insanda rastlanmayan bir virüs alt tipidir. Genel olarak insanda görüldüğü zaman mevsimsel grip olarak semptom gösterir daha kolay bulaşabildiği için pandemiye neden olur. Hasta öksürdüğü, aksırdığı zaman ağızdan çıkan damlacıkların içindeki virüsler, sağlam bireylerin üst solunum yoluna giderek orada çoğalır.

Tanı

Boğaz sürüntüsü, burun akıntısı, balgam gibi örneklerde virüsün saptanması veya kanda hastalığa karşı gelişen antikorların saptanması ile konabilir. Bu yöntemler zaman alıcıdır. Ancak aşı üretimi ve salgına neden olan suşların